

Biblioteka Stanisława
Narawa
Pracownia - 6

numer zawiera 6 stron

OPLATA POCZTOWA OPLACONA RYCZALTEM

OSTATNIE WIADOMOŚCI GRODZIENSKIE

Cena 10 gr.

Rok III.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr 278

Sąd ujawnia wyzysk kartelu

W Sądzie Najwyższym odbywa się pozprawa przeciw kartelowi cementowemu

Wczoraj w południe rozpoczął się w Sądzie Najwyższym sąd nad kartelem cementowym. Wytoczona przeciw samknie temu przez władze kartelowi sprawa — jest skargą na bezprzykładowy wyzysk, jaki kartel uprawiał. Wyzysk ten charakteryzują najlepiej pobierane za cement ceny. Oto w r. 1925 cena za kg. cementu wahała się od 5 do 5,25 gr.; w czasie konkurencji w r. 1926 spadła ta cena do 2,50 gr., potem podniesiono ją do 5 zł. 80 gr., potem do 6,50, wreszcie w r. 1929 do 7 zł. 70 gr. Na tym poziomie cena utrzymała się do tej pory mimo spadku cen wszystkich artykułów.

Przymusowa obniżka doprowadziła do spadku cen o 10 proc.

Władze wypowiadają niewykonalność kartelu przez fakt, że podtrzymywali on fabryki ślabo, utrudniając jednocześnie tanienie produkcji.

Szkodnikiem okazał się też kartel cementowy w dziedzinie wywozu, nie mówiąc już o tem, że przez drożyznę cementu tamował ruch budowlany.

Natychmiast po zamknięciu kartelu ceny cementu spadły do 4 i do 3 zł. za kg. i na rynku cement pojawił się w obfitości.

W kartelu było zrzeszonych 17 cementowni (nie należy do kartelu tylko jedna). Kartel tworzą dwie spółki, konkurujące ze sobą w ten sposób, że odbijały się to tylko na skórze odbiorcy. Na czele jednej spółki stoi prezes kartelu dr. Kuten; na czele drugiej 2-gi prezes, pan. Minkowski.

O godz. 12-ej min. 20 zostało otwarte posiedzenie sądu. Wylegitymowano obecnych rzeczników sprawy i sędzi Namińkiewicz streścił skargę. Min. Skarbu.

Z odczytanej skargi wymienił należy, że kartel opłacał wielkie sumy wytwórciom cementu za nieróbstwo. Uneruchomiono w ten sposób 8 cementowni (np. cementownia Łazy w ciągu ostatnich 3 lat otrzymała 1.300.000 zł.).

Za zaniesienie wywozu pobierało od kartelów zagranicznych odškodowanie do 250.000 zł.

Sędzia oznajmił o sprzeciwach 27. IX. sąd utrzymał zarządzenie Min. Skarbu.

Zabrał następnie głos dr. Piotrowski, popierając wniosek Min. Skarbu. Zkości przemawiał meo. Alberg, omawiając kalkulację cen, których kartel nie grubowal, adwokat ocenił jako „przesadę” ze strony sądu określając możliwej produkcji cementu na 2 i pół mil. kg. Uważa też zbliżyć cenę szere-

ty, jak wpływ cen cementu na ruch budowlany i t. p.
O godz. 4-ej po poł. sąd rozpoczął pracę odroczył do godz. 10-ej dnia dzisiejszego.
W dalszym ciągu będzie przemawiał adw. Alberg.

32 polskie samoloty nad Rumunię

Wczoraj wylądowały w Jassach, dziś odleciają do Bukaresztu

LWÓW, (PAT). Wczoraj między 9-tą a 10-tą eskadry 32 samolotów polskich, pod dowództwem szefa departamentu aeronautyki w m-stwie spraw wojskowych, p. Raykiego, wystartowały z lotniska w Skni-
wie do Rumunii.
W drodze do Bukaresztu eskadra zatrzymała się w Jassach, celem uzupełnienia zapasów paliwa, poczem leci wprost do Bukaresztu. Startujących lotników powitał przedstawiciel władz wojskowych.
Do Jass eskadra przybyła o godz. 10-ej rano, witana owacyjnie przez licznie zebraną publiczność.
Przez teren 350 kilometrów, dzieląc Jass od Jass eskadra przebyła w ciągu półtora godziny.
Dzisiaj prawdopodobnie nastąpi odlot do Bukaresztu.

Cały świat potępia Niemcy

„Awantura” niemiecka z wystąpieniem z konferencji rozbrogjeniowej i groźbą porzucenia Ligi Narodów oceniana jest w całym świecie, jako usiłowanie stosowania w życiu międzynarodowym metod takich, jakie Hitler uprawia w Rzeszy niemieckiej.

Angielski „Times” zwraca uwagę, że do awanturczego kroku Niemcy byli skrupulatnie przygotowani. Przeciwno pasorzytowanu Niemiec, na Europie — winny się zjednoczyć wszystkie państwa.
Sowieckie „Izwestja” tłumaczą wystąpienie rządu Hitlera

obecny odwrócenia uwagi obywateli do katastrofального stanu spraw wewnątrz państwa. „Izwestja” podkreśla, że wystąpienie Niemiec jest przypięczeniem bankrutwa Ligi Narodów i Paku 4-ch oraz grozi Europie krwawymi skutkami. Ci, którym należy w Europie iść drogę, winni się zjednoczyć.

Ponura farsa trwa

Proces o podpalenie Reichstagu toczy się ospale

BERLIN, (PAT). Wczorajsza rozprawa w procesie o podpalenie Reichstagu toczyła się ospale. Dymitrow został znowu dopuszczony na salę. Jeden z asesorów odczytał mu sprawozdanie z rozprawy, jaka toczyła się w czasie przymusowej nieobecności oskarżonego. Dymitrow przysłuchuje się, pilnie notując. Po sprawozdaniu oskarżony prosi o głos. Przewodniczący przechodzi nad tem do

porządku. Obróca Teichert zamienił kilka słów z Dymitrowem, poczem oskarżony siada z rezygnacją.
Nadprokurator zabierał głos, komunikując, że otrzymał od komisji międzynarodowej komisji śledczej w Londynie Hayes list z wyrażeniami powodu kłótności oskarżonego, że oskarżony londyńskiej komisji śledczej nie zadawał się wiarę i sławie.
Nadprokurator kwestionował tylko twierdzenie, że świadek widział jak wyniesiono materjały. Nadprokurator

kwestionując tenże stwierdził, że nie ma się do nich co odnosić.
Zakończono przesłuchiwanie z otworzenia 3-ich świadków, z których jeden opisuje swe pierwsze obserwacje po wybuchu pożaru, dalej szczegółowo wyjaśnia o formalnościach meldunkowych podczas wehodzenia obywateli do parlamentu Rzeszy. Zmiana w nie wniosła nie szczególności.

Krwawa bójka wśród bezdomnych przed barakami w stolicy

Wczoraj późnym wieczorem na Pelcowiźnie, przed barakami Anopolskimi rozegrała się krwawa bójka między mieszkańcami tych baraków i najbliższymi ich sąsiadami. Bito nożami, jak w jatce, krew lała się z licznych ran.

wie jakies porachunki osobiste. Policja prowadzi energiczne dochodzenie, które pozwoli na-
brać szczegóły tej krwawej bójki i ustalić nazwiska zabójców.

świadek Klin opowiadał o arestowaniu swem i ucieczce z areztu policyjnego. Sam zgłosił się do prokuratora, który polecił go wypuścić.
Zkości zeznania składał świadek Zwołftaki.

Srogi naczelnik więzienia w Koronowie

powinien dostać nauczkę od przetożonych

Od naszego korespondenta grudzińskiego otrzymujemy niezwykłe ciekawe wiadomości o przekroczeniu obowiązujących przepisów więziennych, których dopuściła się administracja dużego więzienia karnego w Koronowie na Pomorzu.

Wiadomości te czyta się, jak najgorsze wspomnienia czasów zaborczych, kiedy dźwięk kajdan zakutyh więźniów nie był bynajmniej rzadkością, a co gorsza należał nawet do zalecanych reguł.

skie rozporządzenie szeregiem przepisów kar, wcieliło się jednak do systemu, z którym więźniostwo polskie zarwało bezpośrednio po naszym dniu 11 listopada 1918 r., a mimo to — jest stosowane w swobodnej mierze kajdany.

W końcu września r. b. w więzieniu w Koronowie wybuchł bunt, który w kilka godzin został uśmierzony. Po buncie nastąpiły kary, to już taka normalna kolejność rzeczy, która nikogo nie dziwi. Otóż więźniowie, koronow-

Uczestnicy buntu zostali zakuci w ciężkie, kilkotonowe łańcuchy, dźwięczące złowrogo i przypominające pieśńki rygor niemieckiej.

do władz miarodajnych, które przez swych delegatów, zarządzili zbadanie stosunków w Koronowie.

Wielkiom, którzy domagali się, podobno cieplejszych nakryć, palenia w piecu oraz lepszego żywienia — przepisywać później kajdany w recepcie i to przez szereg dni — nie należy do humanitarnych poczynań administracji, a czem władze naczelne pociągają podwładne organy odpowiedzialne w należyty sposób.

Jak się nasz korespondent dowiaduje, 24 więźniów do dni ostatnich przebywało jeszcze w łańcuchach zakuci. Między innymi więźniowie Marciniak, Kuchar, Czeczula, Soroka stanowić mieli śmiółki postępcy i trwogi.

O dokładnych wynikach naszego wiecei brak. Świerdzić jednak trzeba, że nadużycie władzy, jakiego dopuściła się kierownictwo więzienia, jest tak jaszkrawe, że będzie przedmiotem dochodzenia dyscyplinarnego.

Trzy osoby ranne

w czasie zajęć na Uniwersytecie Warszawskim

Na tie rozdawania ulotek przez organizację akademickie, doszło w dniu wczorajszym do większych zajęć przed gmachem Uniwersytetu Warszawskiego na Krak. Przedmieściu. W wyniku bójki, która wywiązała się między członkami organizacji akademickich, trzech stu-

dentów z Legionu Młodych zostało rannych, przewztem jedne go musiano nawet przewieźć do szpitala.

Pobici studenci zapowiadają wniesienie skargi do władz akademickich, celem ukarania winnych w drodze dyscyplinarnej.

